

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 11. octobar 2021. godine
Br.ref.:RK 1863/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI134/20

Podnosilac

Osiguravajuće društvo “ZURICH Versicherungsveresin”

**Ocena ustavnosti rešenja Vrhovnog suda E. Rev. br. 65/2019 od
19. februara 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnelo Osiguravajuće društvo “ZURICH Versicherungsveresin” (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koje zastupaju Visar Morina i Besnik Nikqi iz Advokatskog društva “ICS Assistance L.L.C. Priština” sa sedištem u Prištini.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost rešenja Vrhovnog suda E. Rev. br. 65/2019 od 19. februara 2019. godine u vezi sa presudom Apelacionog suda Ae. br. 52/2018 od 6. septembra 2019. godine i presudom Osnovnog suda u Prištini III. EK. br. 187/16 od 29. januara 2018. godine.
3. Zastupnik podnosioca zahteva je osporenu odluku Vrhovnog suda primio 18. maja 2020. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113 (1) i (7) [Jurisdikcija i ovlašćene strane] i članu 21 (4) [Opšta načela] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 17. septembra 2020. godine, podnosilac je podneo svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 24. septembra 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvette Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban.
8. Dana 2. oktobra 2020. godine, zastupnik podnosioca zahteva je obavešten o registraciji zahteva i od istog je traženo da dostavi dodatne dokumente, a takođe, Vrhovnom sudu je poslata kopija zahteva.
9. Istog dana, kopija zahteva je poslata Osnovnom sudu u Prištini i od istog je traženo da dostavi dokaz (povratnicu) koja pokazuje datum kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
10. Dana 7. i 10. oktobra 2020. godine, Osnovni sud u Prištini je dostavio po jednu kopiju povratnice i presude Apelacionog suda Ae. br. 52/2018 od 6. septembra 2019. godine.
11. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5. člana 114. [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12. (Izbor predsednika i zamenika predsednika)

Poslovnika, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za predsednicu Ustavnog suda. Na osnovu stava (4) pravila 12. Poslovnika i odluke Suda KK-SP 71-2/21, utvrđeno je da sudija Gresa Caka-Nimani, stupa na dužnost predsednice Suda nakon isteka mandata trenutne predsednice Suda, Arte Rama-Hajrizi, dana 26. juna 2021. godine.

12. Dana 25. maja 2021. godine, na osnovu tačke 1.1 stava 1. člana 9. (Prevremeni istek mandata) Zakona i pravila 7. (Ostavka na dužnost sudije) Poslovnika, sudija Bekim Sejdiu je podneo svoju ostavku na položaj sudije pri Ustavnom sudu.
13. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava (4) pravila 12. Poslovnika i odluke Suda KK-SP 71-2/21, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela dužnost predsednice Suda, a na osnovu tačke 1.1 stava 1. člana 8. (Istek mandata sudije) Zakona, predsednici Arti Rama-Hajrizi je istekao mandat predsednice i sudije Ustavnog suda.
14. Dana 30. juna 2021. godine, Sud je razmotrio slučaj i odlučio da odloži odlučivanje za neku od narednih sednica u skladu sa traženim dopunama.
15. Dana 8. septembra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

16. Iz spisa predmeta proizilazi da se 11. avgusta 2014. godine u Prizrenu dogodila saobraćajna nezgoda u kojoj su učestvovali lice M.Ll., osiguranik Osiguravajućeg društva "SIGMA" i lice A.P., osiguranik podnosioca zahteva. Do saobraćajne nezgode je došlo zbog toga što je osiguranik Osiguravajućeg društva "SIGMA", M.Ll., ne poštujući saobraćajne propise, udario u motorno vozilo osiguranika podnosioca zahteva, lica A.P.
17. Dana 10. avgusta 2015. godine, podnosilac zahteva je tražio od Osiguravajućeg društva "SIGMA" da mu se na osnovu subrogacije, izvrši povraćaj novca za odštetu isplaćenu polisom osiguranja "auto-kasko". Kako podnosilac zahteva i Osiguravajuće društvo "SIGMA" nisu postigli sporazum o subrogaciji, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini.
18. Dana 22. marta 2016. godine, podnosilac zahteva je protiv Osiguravajućeg društva "SIGMA" podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini, kojom je tražio da mu se na ime štete "kasko-regres" pretrpljene usled saobraćajne nezgode od 11. avgusta 2014. godine, isplati ukupan iznos od 24.871,82 evra, sa zakonskom kamatom od 12% počev od 10. avgusta 2015. godine pa do konačne isplate, kao i troškovi parničnog postupka protiv tuženog Osiguravajućeg društva "SIGMA" sa sedištem u Prištini.
19. Tužena strana, Osiguravajuće društvo "SIGMA", nije osporilo pravni osnov tužbenog zahteva, već je osporilo visinu tužbenog zahteva, dodajući da se visina štete mora odrediti po tržišnoj ceni, a ne po fakturi "servisa" stranih zemalja iz razloga što se saobraćajna nezgoda dogodila na Kosovu. Tužena strana,

Osiguravajuće društvo "SIGMA" je takođe naglasilo da polisa osiguranja nema teritorijalno pokriće na teritoriji Kosova.

20. Dana 29. januara 2018. godine, Osnovni sud u Prištini je presudom [III. EK. br. 187/16] odlučio: (i) usvaja se u celosti kao osnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva; (ii) obavezuje se tuženi, Osiguravajuće društvo "Sigma" sa sedištem u Prištini da podnosiocu zahteva, na ime naknade štete-regresa, isplati ukupan iznos od 24.871,82 evra sa zakonskom kamatom od 12%, računajući od 10. avgusta 2015. godine pa do konačne isplate, i to u roku od sedam (7) dana pod pretnjom prinudnog izvršenja; (iii) obavezuje se tuženi, Osiguravajuće društvo "Sigma" da podnosiocu zahteva nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.629,10 evra, i to u roku od sedam (7) dana pod pretnjom prinudnog izvršenja.
21. Osnovni sud je, između ostalog, obrazložio sledeće: (i) pozivajući se na član 3. "AVB" o opštim uslovima osiguranja izričito su pomenute teritorije država koje su izuzete od osiguranja i tu se ne spominje Kosovo, zbog čega se ispostavlja da Kosovo ima pokrivenost osiguranjem "auto-kasko"; (ii) na osnovu članova 136.1 i 960.1 ZOO-a, tužba podnosioca zahteva je pravilna i osnovana jer je platio troškove svog osiguranika; (iii) na osnovu Pravilnika CBK-a o osiguranju od autoodgovornosti, cena za štetu se može odrediti na osnovu fakture u zemlji registracije motornog vozila upoređivanjem popravke sa zapisnikom o oštećenju; (iv) odbija se predlog tužene strane za određivanje novog mašinskog veštačenja iz razloga što nijedna od stranaka nije osporila objektivnost i stručnost veštaka; (v) plaćanje godišnje kamate od 12% određuje se na osnovu člana 26. Zakona o osiguranju od autoodgovornosti u vezi sa članom 382.2 ZOO-a.
22. Neodređenog datuma, tužena strana, Osiguravajuće društvo "Sigma" je uložilo žalbu Apelacionom sudu, zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kamati i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da Apelacioni sud usvoji žalbu kao osnovanu, poništi kao nezakonitu presudu [III. EK. br. 187/16] Osnovnog suda od 29. januara 2018. godine i odbije tužbeni zahtev podnosioca zahteva u celosti kao neosnovan, ili da pobijanu presudu ukine i vrati predmet na ponovno suđenje u prvom stepenu. Podnosilac zahteva je u odgovoru na žalbu predložio da se žalba tuženog odbije kao neosnovana i da se potvrdi presuda [III. EK. br. 187/16] Osnovnog suda od 29. januara 2018. godine.
23. Dana 6. septembra 2019. godine, Apelacioni sud je presudom [Ae. br. 52/2018] odlučio: (i) preinačuje se presuda [III. EK. br. 187/16] Osnovnog suda od 29. januara 2018. godine, u usvajajućem delu samo u odnosu na kamatu na dosuđeni iznos, tako da se tuženi obavezuje da na dosuđeni iznos u visini od 24.871,82 evra isplati podnosiocu zahteva kamatu po godišnjoj stopi od 8% počev od 11. avgusta 2015. godine pa do konačnog izmirenja duga, dok se u preostalom delu žalba tuženog odbija kao neosnovana; i (ii) potvrđuje se presuda [III. EK. br. 187/16] Osnovnog suda od 29. januara 2018. godine.
24. Apelacioni sud je većinom potvrdio osporenu presudu Osnovnog suda ocenivši je kao pravilnu i zasnovanu na zakonu. Međutim, Apelacioni sud je objasnio da osporenu presudu Osnovnog suda karakteriše pogrešna primena materijalnog

prava: (i) pogrešna primena materijalnog prava sastoji se u tome da se kamata koju je odobrio prvostepeni sud po zakonu ne primenjuje u sporovima oko regresa duga, već samo na zahteve za tretiranje potraživanja oštećenih lica za naknadu štete u vansudskom postupku kao što je predviđeno članom 26. Zakona o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti; (ii) kamata koju je primenio prvostepeni sud je predviđena radi disciplinovanja osiguravajućih društava u odnosima osiguranja povodom zahteva za naknadu štete oštećenim licima; (iii) stav 7. člana 26. Zakona o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti isključuje primenu kamate za regres duga, što je kamata koja je predviđena samo za nerazmatranje i kašnjenje sa razmatranjem zahteva oštećenih lica za naknadu štete; i (iv) podnosilac zahteva ima pravo samo na zateznu kamatu predviđenu članom 382. ZOO-a, a ne i na "kvalifikovanu" kamatu prema odredbama koje je primenio prvostepeni sud.

25. Dana 8. novembra 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo reviziju Vrhovnom sudu, navodeći povredu parničnog postupka i pogrešnu primenu materijalnog prava, sa predlogom da se revizija usvoji kao osnovana, da se drugostepena presuda preinači u odnosu na zateznu kamatu i da se potvrdi presuda prvostepenog suda kojom je podnosiocu zahteva na dosuđeni iznos od 24.871,82 evra priznata zatezna kamata po godišnjoj stopi od 12%, počev od 10. avgusta 2015. godine pa do konačne isplate, kao i dodatni troškovi u vezi sa podnošenjem revizije. Tužena strana, Osiguravajuće društvo "SIGMA" je predložilo da se revizija podnosioca zahteva odbije u celosti kao neosnovana.
26. Dana 19. februara 2020. godine, Vrhovni sud je rešenjem [E. Rev. br. 65/2019] odbacio, kao nedozvoljenu, reviziju podnosioca zahteva podnetu protiv presude [Ae. br. 52/2018] Apelacionog suda od 6. septembra 2019. godine.
27. Vrhovni sud je obrazložio sledeće: (i) podnosilac zahteva "pobija" presudu drugostepenog suda samo u odnosu na godišnju kamatnu stopu od 8%, dosuđenu presudom drugostepenog suda, počev od 10. avgusta 2015. godine pa do konačnog izmirenja duga, kao i troškove postupka koji su nastali podnošenjem revizije; (ii) Vrhovni sud, na osnovu člana 143.1 ZPP-a, istom presudom odlučuje o zahtevu koji se odnosi na glavnu stvar i sporedna traženja; (iii) prema odredbi člana 30.2 ZPP-a, sporednim traženjem se smatraju kamata, troškovi postupka, ugovorne kazne i druga sporedna traženja koja se ne uzimaju u obzir ako ne čine glavni zahtev; (iv) prema članu 211. ZPP-a, revizija se može izjaviti protiv presude drugostepenog suda, a vrednost predmeta spora se određuje samo na osnovu glavnog zahteva; (v) član 30.2 ZPP-a normira da sporedna traženja ne treba računati za određivanje vrednosti predmeta spora; (vi) kamata je izričito isključena iz određivanja vrednosti predmeta spora ako je podneta kao nezavisan zahtev; (vii) takođe, na osnovu člana 449. ZPP-a, troškovi postupka se ne uzimaju u obzir prilikom određivanja vrednosti predmeta spora; (viii) revizija podnosioca zahteva za sporedna traženja zatezne kamate i troškova postupka je nedozvoljena jer se vrednost predmeta spora određuje samo na osnovu glavnog zahteva.

Navodi podnosioca zahteva

28. Podnosilac zahteva navodi da su mu povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46.

[Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

29. Podnosilac zahteva tvrdi da su na njegovu štetu povređeni pravo na pristup sudu i pravo na obrazloženu odluku kao komponente prava na pravično i nepristrasno suđenje zagarantovanog članom 31. Ustava i članom 6 (1) EKLJP.
30. Podnosilac zahteva naglašava da je Vrhovni sud povredio pravo na pristup sudu i na obrazloženu odluku jer nije ocenio pitanje sniženja zatezne kamate od strane Apelacionog suda sa 12% na 8%. Podnosilac dalje dodaje da je važno da pruži odgovarajuće obrazloženje o tome zašto je zatezna kamata određena na 8% ZOO-om kao "lex generalis", umesto Zakona o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti koji predviđa godišnju stopu zatezne kamate od 12%, kao "lex specialis".
31. Podnosilac zahteva dodaje da: *"Ustavni sud treba razmotri i ustanovi da li su tumačenja i stavovi Vrhovnog suda u vezi sa odredbama iz članova 30.2 i 211.2 ZPP, imali kao posledicu osporavanje osnovnih prava podnosioca zahteva na pristup sudu na takav način i takvoj meri da se s tim osporava pravo na suđenje i pravo da bi se saslušao"*.
32. Podnosilac zahteva navodi sledeće: (i) član 30. ZPP-a služi samo za određivanje vrednosti predmeta spora uopšte, a nikako u slučajevima kada je tužbeni zahtev koji se odnosi na kamatu jedini predmet sudske rasprave; (ii) za "gramatičko" tumačenje člana 30.2 ZPP-a od strane Vrhovnog suda se ispostavlja da je nelogično sa zaključkom da je spor u vezi sa tužbenim zahtevom za kamatu prosto bezvredan; (iii) u tužbi od 22. marta 2016. godine, zatezna kamata je uvrštena u tužbeni zahtev zajedno sa zahtevom za subrogaciju koji je ujedno kao takav razmotren i presudama nižestepenih sudova; i, (iv) "kamata deli istu sudbinu sa glavnim obavezom", pa stoga nerazmatranje ovog pitanja ima za rezultat kršenje pristupa sudu.
33. U tom smislu, podnosilac zahteva dodaje: *"Podnosilac zahteva smatra da je Vrhovni sud odlukom osporenom ovim zahtevom, kao posledica nedostatka adekvatnog obrazloženja (sa pogrešnim pozivom i tumačenjem stava 2. člana 30. ZPP), osporio pravo na sudsku raspravu tužbenog zahteva u celosti, odnosno onemogućio je da se revizijom obradi navod o pogrešnoj primeni materijalnog prava u delu tužbenog zahteva koji se odnosi na zateznu kamatu"*.
34. Kako bi potkrepio navode o pravu na obrazloženu odluku, podnosilac se poziva na slučajeve Suda, kao što su KI72/12, KI22/16, KI43/16, KI97/16 i KI87/18, kao i na predmete iz konsolidovane sudske prakse ESLJP-a, kao što su Tatashvili protiv Rusije, Van der Hurk protiv Holandije, Hiro Balani protiv Finske, i drugi.
35. Podnosilac zahteva takođe navodi: *"[...] neuspeh Vrhovnog suda da bi doneo obrazložene odluke (i u konkretnom slučaju proizvoljno odbijanje revizije podnete od podnosioca zahteva), povredio je i pravo na imovinu određeno po članu 46. Ustava Republike Kosovo"*.

36. Podnosilac zahteva navodi da on, na osnovu prakse ESLJP-a koja se odnosi na član 1. Protokola br. 1 [Zaštita imovine], ima legitimna očekivanja na osnovu prava na subrogaciju da uživa naknadu zakonom utvrđene kamate od 12%.
37. Prema navodima podnosioca zahteva, proizvoljno odbijanje revizije takođe spada i u delokrug člana 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 [Zaštita imovine] EKLJP. Shodno tome, podnosilac zahteva dodaje da uskraćivanje prava na subrogaciju i zateznu kamatu zbog neobrazložene odluke predstavlja očigledno mešanje u pravo na imovinu koje je zagarantovano članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP.
38. Podnosilac zahteva traži od Suda: (i) da utvrdi povredu prava na pravično suđenje u skladu sa članovima 31. i 46. Ustava; (ii) da nakon razmatranja i ocene navoda podnosioca zahteva poništi rešenje [E. Rev. br. 65/2019] Vrhovnog suda od 19. februara 2020. godine zbog povrede člana 31. Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLJP, i (iii) da vrati predmet na ponovno razmatranje.

Relevantne zakonske odredbe

ZAKON O OBLIGACIONIM ODNOSIMA BR. 04/L-077

Član 281. Zakonska subrogacija

Kad obavezu ispuni lice koje ima neki pravni interes u tome predmetu, na njega prelazi, na osnovu zakona, u času ispunjenja, poveriočevo potraživanje sa svim sporednim pravima.

POGLAVLJE 3

DOCNJA U ISPUNJENJU NOVČANIH OBAVEZA

Član 382. Zatezna kamata

- 1. Dužnik koji zadocni u ispunjavanju novčanih obaveza duguje, osim glavnice, i zateznu kamatu.*
- 2. Iznos zatezne kamate je osam procenta (8%) godišnje, osim ako nije drugačije određeno posebnim zakonom.*

POGLAVLJE 6

PRELAZ OSIGURANIKOVIH PRAVA PREMA ODGOVORNOM LICU NA OSIGURAVAČA (SUBROGACIJA)

Član 96o. Subrogacija

1. Isplatom naknade iz osiguranja prelaze na osiguravača, po samom zakonu, do visine isplaćene naknade sva osiguranikova prava prema licu koje je po ma kom osnovu odgovorno za štetu.

2. Ako je krivicom osiguranika onemogućen ovaj prelaz prava na osiguravače, u potpunosti ili delimično, osiguravač se oslobađa u odgovarajućoj meri svoje obaveze prema osiguraniku.

3. Prelaz prava sa osiguranika na osiguravača ne može biti na štetu osiguranika, te ako je naknada koju je osiguranik dobio od osiguravača iz bilo kog uzroka niža od štete koju je pretrpeo, osiguranik ima pravo da mu se iz sredstava odgovornog lica isplati ostatak naknade pre isplate osiguravačevog potraživanja po osnovu prava koja su prešla na njega.

4. Izuzetno od pravila o prelazu osiguranikovih prava na osiguravača, ova prava ne prelaze na osiguravača ako je štetu prouzrokovalo lice u srodstvu u pravoj liniji sa osiguranikom ili lice za čije postupke osiguranik odgovara, ili koje živi sa njim u istom domaćinstvu, ili lice koje je radnik osiguranika, osim ako su ta lica štetu prouzrokovala namerno.

5. Ali ako je neko od lica pomenutih u prethodnom stavu bilo osigurano od odgovornosti, osiguravač može zahtevati od njegovog osiguravača naknadu iznosa koji je isplatio osiguraniku.

ZAKON O OBAVEZNOM OSIGURANJU OD AUTOODGOVORNOSTI BR. 04/L-018

Član 26.

Postupak zahteva za naknadu štete

1. Osiguravatelj je obavezan da, za štete u ljudstvu, najkasnije u roku od šesdeset (60) dana, dok za štete u vlasništvu, najkasnije u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja zahteva za naknadu štete, da razmotri zahtev i da pismeno obavesti oštećenu stranu o:

1.1. ponudi za naknadu štete sa odgovarajućim objašnjenjem;

1.2. odluci i pravnim razlozima odbijanja zahteva za naknadu štete, kada su odgovornost i visina štete mogu osporiti.

2. Ukoliko podneseni zahtev nije kompletiran sa dokazima i potrebnom dokumentacijom radi određivanja naknade štete, osiguravatelj je obavezan da, najkasnije u roku od tri (3) dana od dana primanja zahteva za naknadu štete, pismeno obavesti oštećenog precizirajući sa kojim dokazima i dokumentacijom se treba dopuniti zahtev. Od dana primanja, odnosno kompletiranja dokumentacije zahteva, počinju da važe rokovi iz stava 1. ovog člana o obavezi osiguravatelja za tretiranje zahteva o naknadi štete.

3. CBK donosi će podzakonske akte koje će odrediti procedure za naknadu štete, uključujući i određivanje kad će se smatrati kompletiranim zahtev sa

dokazima i potrebnom dokumentacijom radi odlučivanja u vezi sa naknadom štete.

4. Ukoliko nije moguće određivanje štete, odnosno određivanje kompletne naknade štete, odgovarajući osiguravatelj je obavezan da isplati oštećenoj strani neosporivi deo štete u formi predujma, unutra roka navedenog u paragrafu 1. ovog člana.

5. U slučaju kada odgovorni osiguravatelj ne odgovori oštećenoj strani unutar roka određenog u paragrafu 1. ovog člana, oštećeni ima pravo da podnese tužbu u nadležnom sudu.

6. U slučaju nepoštovanja utvrđenih rokova u stavu 1. ovog člana, i ne ispunjavanja obaveze za isplaćivanje avansa iz stava 4. ovog člana, odgovorni osiguratelj smatra se da je zakasnio u ispunjavanju obaveze za nadoknadu, obavezujući se da isplati zateznu kamatu. Ova zatezna kamata isplaćuje u visini od 12% godišnje stope i obračunava se za svaki dan zakašnjenja do izmirenja prouzrokovane štete od strane odgovornog osiguratelja, počevši od dana podnošenja zahteva za nadoknadu.

7. Odredbe iz stava 1, 2, 4 i 5 ovog člana primenjuju se shodno i u slučaju tretiranja zahteva za naknadu šteta koje su obaveza ureda za štete po osnovu graničnog osiguranja i obaveze Fonda za kompenzacije.

8. Prilikom zahteva za naknadu štete iz sistema međunarodnog kartona osiguranja sprovodiće se posebna procedura i rokovi u skladu sa Kretskim sporazumom.

Zakon o parničnom postupku br. 03/L-006

Utvrđivanje vrednosti predmeta spora

Član 30.

30.1 Tužilac ima dužnost da u imovinsko – pravnim sporovima , u tužbi utvrdi vrednost predmeta spora. Kao vrednost predmeta spora se ima u vidu sama vrednost glavnog zahteva.

30.2 Kamate, troškovi postupka, ugovoreni penaliteti i ostali zahtevi se ne uzimaju u obzir ukoliko ne predstavljaju glavni zahtev.

PRESUDA

Član 143.

143.1 Presudom sud odlučuje o zahtevu koji se odnosi na glavno pitanje i o sporednim zahtevima.

143.2 Ukoliko je sa jednom tužbom obuhvaćeno nekoliko tužbenih zahteva, sud obično odlučuje o svima s' jednom jedinom presudom.

143.3 Ukoliko je sud spojio nekoliko procesuiranja sa ciljem zajedničkog razmatranja stvari , a o konačnoj odluci je zrela samo jedna od njih može se doneti presuda sami za takvo pitanje.

Član 221.

Zakasnelu, nepotpunu i nedozvoljivu reviziju rešenjem odbacuje revizioni sud, ukoliko jednu takvu stvar nije učinio prvostepeni sud u okviru njenih ovlašćenja (član 218 ovog zakona).

Član 230.

U postupku o reviziji protiv rešenja se na adekvatan način primenjuju odredbe ovog zakona o reviziji protiv presude.

PARNIČNI TROŠKOVI

1) Sastojanje troškova postupka

Član 449.

449.1 Troškovi postupka sastoje se iz učinjenih troškova u toku i u vezi sa sudskim procesom.

449.2 Troškovi postupka obuhvataju i nagrađivanje rada branioca i ostalih lica kojima zakon daje pravo na naknadu.

Ocena prihvatljivosti zahteva

39. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.
40. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

41. Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Zakonom. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji predviđaju:

*Član 47.
[Individualni zahtevi]*

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

42. Prilikom ocene ispunjenja gore navedenih uslova prihvatljivosti, Sud primećuje da podnosilac zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu pozivajući se na navodne povrede svojih osnovnih prava i sloboda, koja važe i za pojedince i za pravna lica (vidi slučajeve Suda KI118/18, podnosilac *Eco Construction d.o.o.*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. septembra 2019. godine, stav 29; KI32/20, podnosilac *Xhevat Meha*, rešenje od 11. novembra 2020. godine, stav 34; i KI41/09, podnosilac *Univerzitet AAB-RIINVEST L.L.C.*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. februara 2010. godine, stav 14). Shodno tome, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno rešenje [E. Rev. br. 65/2019] Vrhovnog suda od 19. februara 2020. godine, nakon iscrpljenja svih pravnih sredstava utvrđenih zakonom.
43. Podnosilac zahteva je takođe razjasnio osnovna prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređeni, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona, i podneo je svoj zahtev u skladu sa rokom koji je određen u članu 49. Zakona.
44. Sud, takođe, razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni u pravilu 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Stav 2. pravila 39. Poslovnika utvrđuje uslove na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući i uslov da zahtev nije očigledno neosnovan. Pravilo 39 (2) precizira:

“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

45. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi povredu članova 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46. [Zaštita imovine] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP zbog toga što Vrhovni sud nije ispitao i obrazložio njegov tužbeni zahtev u celosti, čime je povredio i pravo na obrazloženu odluku i pravo na pristup sudu.

46. Sud ceni da će se zahtev koji se razmatra oceniti na osnovu navoda koje je izneo podnosilac zahteva: (i) u vezi sa njegovim pravom na obrazloženu odluku; (ii) u vezi sa njegovim pravom na pristup sudu; i (iii) u vezi sa njegovim pravom na zaštitu imovine.
47. Sud će u nastavku ispitati navode podnosioca zahteva primenjujući sudsku praksu ESLJP-a, u skladu sa kojom je Sud, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.

I. Navodi o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP

(i) Povodom navoda o neobrazloženosti sudske odluke

48. Sud naglašava da podnosilac zahteva u kontekstu prava na obrazloženu sudsku odluku navodi sledeće: *“Vrhovni sud je povredio pravo na obrazloženu odluku jer nije ocenio pitanje sniženja zatezne kamate od strane Apelacionog suda sa 12 % na 8% [...] važno je da pruži odgovarajuće obrazloženje o tome zašto je zatezna kamata određena na 8% iz ZOO-a kao “lex generalis” umesto Zakona o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti koji predviđa godišnju stopu zatezne kamate od 12%, kao “lex specialis”.*”
49. Povodom gore istaknutog navoda podnosioca zahteva, Sud ukazuje na relevantna utvrđenja Vrhovnog suda: (i) podnosilac zahteva “pobija” presudu drugostepenog suda samo u odnosu na godišnju kamatnu stopu od 8%, dosuđenu presudom drugostepenog suda počev od 10. avgusta 2015. godine pa do konačnog izmirenja duga, kao i troškove postupka koji su nastali podnošenjem revizije; (ii) Vrhovni sud je na osnovu člana 143.1 ZPP-a, istom presudom odlučio o zahtevu koji se odnosi na glavnu stvar i sporedna traženja; (iii) prema odredbi člana 30.2 ZPP-a, sporednim traženjem se smatraju kamata, troškovi postupka, ugovorne kazne i druga sporedna traženja koja se ne uzimaju u obzir ukoliko ne čine glavni zahtev; (iv) prema članu 211. ZPP-a, revizija se može izjaviti protiv presude drugostepenog suda, a vrednost predmeta spora se određuje samo na osnovu glavnog zahteva; (v) član 30.2 ZPP-a normira da sporedna traženja ne treba računati za određivanje vrednosti predmeta spora; (vi) kamata je izričito isključena iz određivanja vrednosti predmeta spora ako je podneta kao nezavisan zahtev; (vii) takođe, na osnovu člana 449. ZPP-a, troškovi postupka se ne uzimaju u obzir prilikom određivanja vrednosti predmeta spora; (viii) revizija podnosioca zahteva za sporedna traženja zatezne kamate i troškova postupka je nedozvoljena jer se vrednost predmeta spora određuje samo na osnovu glavnog zahteva.
50. U kontekstu obrazloženja Vrhovnog suda, Sud se poziva na član 30. ZPP-a, koji predviđa:

“30.1 Tužilac ima dužnost da u imovinsko-pravnim sporovima, u tužbi utvrdi vrednost predmeta spora. Kao vrednost predmeta spora se ima u vidu sama vrednost glavnog zahteva.

30.2 Kamate, troškovi postupka, ugovoreni penaliteti i ostali zahtevi se ne uzimaju u obzir ukoliko ne predstavljaju glavni zahtev”.

51. U tom smislu, Sud se poziva na relevantni deo obrazloženja koje je dao Vrhovni sud: *“Po članu 211. ZPP, revizija može da se podnese protiv presude drugostepenog suda, dok se vrednost predmeta spora određuje samo na osnovu glavnog zahteva. Dodatni zahtevi koji se odnose na kamatu, troškove postupka, ne uzimaju se u obzir prilikom određivanja vrednosti predmeta spora, iz činjenice što stav 2. člana 30. ZPP-a propisuje da drugi dodatni zahtevi ne treba da se računaju u određivanju predmeta spora. Kamata je izričito isključena iz određivanja vrednosti predmeta spora, ako je podneta kao nezavisni zahtev. [...] ovaj Sud ocenjuje da je revizija tužilje, podneta protiv presude prvostepenog suda za dodatne zahteve, plaćanja zatezne kamate i troškova postupka, nedozvoljena, pošto se vrednost spora u reviziji određuje samo na osnovu glavnog zahteva”*.
52. Sa svega napred navedenog, Sud ocenjuje da je Vrhovni sud izneo pravni osnov uz dovoljno obrazloženje o tome zašto *“nije ocenio pitanje sniženja zatezne kamate od strane Apelacionog suda sa 12 % na 8%”*.
53. U okolnostima konkretnog slučaja, Sud ocenjuje da podnosilac zahteva, osim navoda o povredi člana 31. Ustava, kao rezultat neobrazloženosti odluke Vrhovnog suda koja je povezana sa pitanjem tumačenja i primene člana 30. stav 2. ZPP-a, nije dovoljno potkrepio niti argumentovao pred Sudom kako je ovo tumačenje *“zakonskih odredbi”* od strane Vrhovnog suda, moglo biti *“očigledno pogrešno”* i na taj način rezultiralo *“proizvoljnim”* ili *“očigledno nerazumnim”* zaključcima za podnosioca zahteva ili kako postupak pred Vrhovnim sudom možda nije bio pravičan ili čak i proizvoljan (vidi slučaj Suda br. KI87/20, podnosilac *“SUVA” Rechtsabteilung*, rešenje o neprihvatljivosti od 26. marta 2021. godine, stav 70).
54. Sud utvrđuje da podnosilac zahteva nije uspeo da dokaže i potkrepi navod o povredi prava na obrazloženu odluku i da je shodno tome, ovaj navod očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je utvrđeno pravilom 39 (2) Poslovnika.

(ii) Povodom navoda o uskraćivanju pristupa sudu

55. Sud primećuje da što se tiče uskraćivanja prava na pristup sudu, podnosilac zahteva navodi: *“Ustavni sud treba da ustanovi da li su tumačenja i stavovi Vrhovnog suda u vezi sa odredbama iz članova 30.2 i 211.2 ZPP, imali kao posledicu osporavanje osnovnog prava podnosioca zahteva na pristup sudu na takav način i u takvoj meri da se s tim osporava pravo na suđenje i pravo da bi se saslušao”*.
56. Sa svega napred navedenog, Sud je, oslanjajući se na svoju sudsku praksu ali i na onu ESLJP-a, naglasio da član 31. Ustava u vezi sa članom 6 (1) EKLJP garantuju pravo na pristup sudu što podrazumeva pravo na pokretanje postupaka i delotvorno rešavanje predmeta pred sudovima, kao suštinsku komponentu prava na pravično i nepristrasno suđenje. Međutim, ovo pravo nije apsolutno i može biti podvrgnuto ograničenjima; ova ograničenja su dozvoljena jer pravo na pristup sudu zahteva da ovo pitanje bude regulisano od strane država pojedinačno. U tom smislu, države uživaju određeno polje slobodne procene, a konačna odluka o poštovanju zahteva za pristup pravosuđu je na Sudu

(vidi slučajeve Suda KI133/17, podnosilac *Ali Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2019. godine, stav 52 i tu pomenute reference; 87/20, podnosilac *"SUVA" Rechtsabteilung*, citiran u tekstu iznad, stav 72; i, takođe, vidi, *mutatis mutandis*, predmete ESLJP-a *Osman protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 28. oktobra 1998. godine, stav 147; *Prince Hans-Adam od Lihtenštajna protiv Nemačke*, presuda od 12. jula 2001. godine, stav 44).

57. U kontekstu navoda o uskraćivanju pristupa sudu, Sud primećuje da je nakon presude Apelacionog suda, kojom je delimično preinačena presuda Osnovnog suda samo u odnosu na visinu kamate, podnosilac zahteva podneo reviziju Vrhovnom sudu, navodeći pogrešnu primenu materijalnog prava od strane Apelacionog suda, koji je utvrdio visinu kamate od 8% na osnovu člana 382.2 ZOO-a. Shodno tome, Vrhovni sud je odbacio kao nedozvoljenu reviziju podnosioca zahteva na osnovu članova 30.2 i 211.2 ZPP-a.
58. Sud, na osnovu svoje prakse, ali i prakse ESLJP-a, naglašava da iako svako ima pravo da koristi pravna sredstva protiv upravnih i sudskih odluka, Ustav i EKLJP ne garantuju pravo na žalbu ako ono nije predviđeno domaćim zakonodavstvom. U okolnostima konkretnog slučaja, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva iskoristio raspoloživa pravna sredstva, pošto je u vezi sa njegovim zahtevom za reviziju koji se odnosi na pitanje visine kamate, Vrhovni sud utvrdio da je isti, na osnovu relevantnih odredbi ZPP-a bio nedozvoljen (vidi slučaj Suda KI87/20, podnosilac *"SUVA" Rechtsabteilung*, citiran u tekstu iznad, stav 75; takođe, vidi, predmet ESLJP-a *Darnay protiv Mađarske*, odluka od 16. aprila 1998. godine).
59. Sud utvrđuje da podnosilac zahteva nije uspeo da dokaže i potkrepi navod o povredi prava na pristup sudu i shodno tome, ovaj navod je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je utvrđeno pravilom 39 (2) Poslovnika.

II. Navodi o povredi člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP

60. Sud primećuje da podnosilac zahteva takođe navodi da je: "[...] *neuspeh Vrhovnog suda da bi doneo obrazložene odluke i u konkretnom slučaju proizvoljno odbijanje revizije podnete od podnosioca zahteva*" povredio i pravo na imovinu utvrđeno članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP. Konkretnije, podnosilac zahteva navodi da u njegovom slučaju *"uskraćivanje prava na subrogaciju i zateznu kamatu zbog neobrazložene odluke predstavlja očigledno mešanje u pravo na imovinu"* koje je zagarantovano članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP.
61. U ovom kontekstu, Sud ocenjuje da podnosilac zahteva svoj navod o povredi člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP, konkretno povezuje sa navodom o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje, kao rezultat neobrazlaganja sudske odluke Vrhovnog suda. Sud takođe podseća da su navodi podnosioca zahteva o neobrazloženoj odluci i pristupu sudu, odbijeni kao očigledno neosnovani na ustavnim osnovama.
62. Sud utvrđuje da je i navod podnosioca zahteva o povredi člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP, očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je utvrđeno pravilom 39 (2) Poslovnika.

63. U zaključku, Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca zahteva neprihvatljiv jer su:
- I. Navodi o povredi člana 31. Ustava, koji su povezani sa navodima o (i) neobrazloženosti sudske odluke; i (ii) povredi prava na pristup sudu, neprihvatljivi, jer su očigledno neosnovani, kao što je utvrđeno pravilom 39 (2) Poslovnika.
  - II. Navod o povredi prava na imovinu zagaranovanog članom 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP je neprihvatljiv jer je očigledno neosnovan, kao što je utvrđeno pravilom 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članovima 113.7 i 21.4 Ustava, članom 47. Zakona i pravilima 39 (2) i 59 (2) Poslovnika, dana 8. septembra 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Cesa Caka-Nimani